

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЖИТОМИРСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

Соціально-психологічний факультет
Кафедра соціальної педагогіки та педагогічної майстерності

МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему: «Система забезпечення якості соціально-педагогічної
діяльності ЗНЗ»

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня магістр
зі спеціальності 8.01010601 Соціальна педагогіка

Виконала

студентка 61 групи
спеціальності
8.01010601 «Соціальна

педагогіка»

Сичук Лілія Володимирівна

Науковий керівник

кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри соціальної
педагогіки та педагогічної
майстерності
Павлик Надія Павлівна

Житомир 2014

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ПРОФЕСІЯ	Ошибка! Закладка не определена.
1.1. Соціальна педагогіка як професійна діяльність	Ошибка! Закладка не определена.
1.2. Професійний портрет соціального педагога ЗНЗ	Ошибка! Закладка не определена.
1.3. Соціально-педагогічна діяльність в умовах ЗНЗ	Ошибка! Закладка не определена.
Висновки до розділу 1	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 2. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗНЗ	Ошибка! Закладка не определена.
2.1. Професійні вимоги до соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ	Ошибка! Закладка не определена.
2.2. Критерії оцінки ефективності соціально-педагогічної діяльності в умовах ЗНЗ	Ошибка! Закладка не определена.
2.3. Управління якістю як умова ефективності соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ.....	Ошибка! Закладка не определена.
Висновки до розділу 2	Ошибка! Закладка не определена.
РОЗДІЛ 3. ДОСЛІДЖЕННЯ СИСТЕМИ ОЦІНКИ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗНЗ.....	Ошибка! Закладка не определена.
3.1. Програма емпіричного дослідження системи оцінки та забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності ЗНЗ	Ошибка! Закладка не определена.
3.2. Дослідження системи оцінки та забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності ЗНЗ	Ошибка! Закладка не определена.

3.3. Програма моніторингу забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності у ЗНЗ	Ошибка! Закладка не определена.
Висновки до розділу 3	Ошибка! Закладка не определена.
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	6
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	9
ДОДАТКИ.....	Ошибка! Закладка не определена.

Вступ

Актуальність дослідження. Відкритість педагогічної науки до соціальних явищ, взаємодія соціального середовища і середовища педагогічного закладають фундамент для нового етапу розвитку педагогіки середовища, яка системно вивчає відносини таких компонентів, як: час-соціум-соціалізація-виховання-особистість. Зниження якості освіти, системні проблеми освітньої галузі, ведуть до зниження адаптивного потенціалу суспільства, збільшення кількості тих, хто потребує постійної підтримки і соціальної допомоги. Можна сказати, що соціальна педагогіка усталилася як самостійна галузь педагогічного знання, яка має за мету вивчення освітньо-виховного потенціалу суспільства, способів педагогізації соціального середовища для більш успішної соціалізації і розвитку особистості протягом усього життя [20, с.19].

У сучасних соціально-економічних умовах акцент вирішення проблеми оцінки якості професійної діяльності соціальних педагогів ЗНЗ, а також створення умов ефективного управління даною діяльністю переноситься на суб'єкти освітньої системи. Стає очевидним, що вирішення поставлених питань неможливо без розробки теоретичного обґрунтування змісту і методики оцінки якості професійної діяльності соціальних педагогів в умовах загальноосвітніх навчальних закладів.

Якість соціально-педагогічної діяльності як складової діяльності ЗНЗ – складна міждисциплінарна категорія, що відображає відповідність фактичного результату втіленого в інтегровані якості особистості професіонала, вимогам суспільства, економіки і виробництва. Оцінка якості соціально-педагогічної діяльності як складової діяльності ЗНЗ – це цілеспрямований і комплексний контроль (постійний або разовий) як усього освітнього процесу, так і його основних елементів з метою досягнення найбільшої відповідності результатів професійним вимогам до соціального

педагога та цілям професійної соціально-педагогічної діяльності у загальноосвітньому навчальному закладі.

Для об'єктивної оцінки якості соціально-педагогічної діяльності у ЗНЗ вона вживається як позначення ефективного впливу соціального середовища, в першу чергу через заклади освіти, що знаходяться в тісній взаємодії з іншими сферами життя суспільства. А конструктивна координація цього впливу різних соціальних інститутів є основою успішної оцінки роботи соціального педагога та предметом наукового дослідження досліджуваної проблеми.

Серед науковців, які досліджували соціально-педагогічну парадигму педагогіки слід відзначити дослідження О. В. Безпалько, Т. А. та Ю. В. Василькових, Н. П. Волкової, М. А. Галагузової, В. М. Галузинського, М. В. Євтуха, І. Д. Зверєвої, А. Й. Капської, Л. Г. Коваль, Г. М. Лактіонової.

Враховуючи актуальність даної проблеми, темою нашого дослідження було обрано **«Система забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності ЗНЗ»**.

Об'єкт дослідження – соціально-педагогічна діяльність в умовах ЗНЗ.

Предмет дослідження – особливості забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності в умовах ЗНЗ.

Метою дослідження є дослідження особливостей забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності в умовах ЗНЗ.

Завдання дослідження:

1. Виявити сутність професійної соціально-педагогічної діяльності в умовах ЗНЗ.
2. Охарактеризувати особливості забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ.
3. Дослідити особливості системи оцінки та забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності ЗНЗ.

4. Розробити програму моніторингу забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ.

Методи дослідження. Для виконання поставлених завдань дослідження ми використали теоретичний аналіз психолого-педагогічної та методичної літератури з проблем вимірювань в соціальній педагогіці, спостереження, анкетування, тестування, бесіда, вивчення документації, моделювання, методи кількісної та якісної обробки даних, методи статистичної обробки отриманих результатів.

Експериментальна база дослідження: дослідно-експериментальна робота здійснювалася на базі двох шкіл (ЗОШ №1 та ЗОШ №4) м. Хмільник Вінницької області.

Теоретичне значення дослідження: досліджено, систематизовано і узагальнено наукові знання про зміст, методи та напрямки оцінки ефективності якості соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ.

Практичне значення дослідження: розроблено й обґрунтовано алгоритм оцінки ефективності якості соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ.

Апробація результатів дослідження та публікації за темою роботи: Сичук Л. В. Системний підхід у забезпеченні якості соціально-педагогічно діяльності ЗНЗ // Актуальні проблеми соціальної сфери : [збірник наукових робіт викладачів і студентів / за заг. ред. Н. П. Павлик]. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С.34 –36. – (Випуск 3).

Структура роботи.Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаної літератури (103 найменування) та додатків (3 найменування). Робота викладена на 92 сторінках друкованого тексту та 13 сторінках додатків.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

1. Охарактеризовано сутність професійної соціально-педагогічної діяльності в умовах ЗНЗ. Визначено, що задля забезпечення ефективної професійної діяльності соціального педагога у закладах освіти у сучасних соціокультурних умовах необхідно: розробити посадові інструкції соціального педагога для закладів освіти різного типу (загальноосвітні навчальні заклади, школи-інтернати різного типу, дитячі будинки, школи соціальної реабілітації тощо); започаткувати наукові дослідження щодо вивчення різних напрямів діяльності соціального педагога у закладах освіти.

2. Проаналізовано особливості забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ. У роботі зазначено, що соціальний педагог повинен бути професійно тактовним, мати емоційну стійкість, сумлінно виконувати свої професійні обов'язки, проявляючи спокій, доброзичливість і уважність до клієнтів. Визначено, що професія соціального педагога має ряд категорій, які залежать від рівня освіти, стажу роботи та професійних якостей. Охарактеризовано критерії оцінки ефективності соціально-педагогічної діяльності в умовах ЗНЗ. Зазначено, що вони мають бути об'єктивними, відображати суттєву інформацію, бути стандартом оцінки результатів діяльності. Кожен критерій включає групу якісних показників, які розкривають зміст і дають характеристику досягнень.

У роботі також охарактеризовано управління якістю соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ. Під управлінням якістю соціально-педагогічної роботи розуміємо постійний, планомірний, цілеспрямований процес впливу на всіх рівнях на ті чинники та умови соціально-педагогічної роботи, які забезпечують створення соціально-педагогічної продукції оптимальної якості і повноцінне її використання. Для управління якістю як ефективності соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ потрібно розробляти модель управління якістю соціально-педагогічної роботи, яка буде

орієнтована на реалізацію інноваційних проектів і підвищення якості соціально-педагогічної роботи.

3. Проведено діагностику та оброблено результати проблеми оцінки результатів та успіхів соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ («Анкета опитування співробітників ЗНЗ») з точки зору педагогічного колективу, керівництва закладу та самих фахівців. Також оброблено результати розробленого нами інтерв'ювання безпосередніх фахівців соціально-психологічної служби досліджуваних шкіл, яке розкрило нам загальнопоширену тенденцію проблематики фахової соціально-педагогічної діяльності в ЗОШ. Зокрема, недосконалість системи оцінки якості її виконання. Однак, окрім великого об'єму дублюючої роботи, в першу чергу паперової, є проблема лише кількісної документальної оцінки ефективності соціально-педагогічної діяльності та відсутність якісних критеріїв цієї оцінки. Також проблемою виявилось неприйняття не лише ефективності, а й взагалі, необхідності соціально-педагогічної діяльності в колі учнів, батьків і, навіть колег.

4. Розроблено програму моніторингу забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ. Основними завданнями програми є: виявлення, аналіз та порівняння системи соціально-педагогічної діяльності ЗНЗ з визначеними професійними стандартами та нормами соціально-педагогічної діяльності; аналіз відповідності обраних форм та методів соціально-педагогічної роботи навчального закладу до реальних потреб цільової аудиторії; аналіз соціально-педагогічної документації на відповідність нормативно-правовим вимогам та визначеним стандартам соціально-педагогічної діяльності; оцінка реального стану та недопрацювань (відхилень) у поточній реалізації мети, завдань та календарного плану соціально-педагогічної діяльності ЗНЗ; оцінка врахування результатів попереднього моніторингу у виправленні недопрацювань.

Програма включає в себе 2 рівні моніторингу (внутрішньошкільний та зовнішній), 3 етапи реалізації (підготовчий, практичний та аналітичний),

принципи та методи, адаптовані до специфіки визначення якості соціально-педагогічної діяльності.

Розроблена програма допоможе створити оптимальні умови для моніторингу забезпечення якості соціально-педагогічної діяльності в ЗНЗ.

Список використаних джерел

1. Актуальні проблеми соціально-педагогічної роботи (модульний курс дистанційного навчання) / А.Й. Капська, О.В. Безпалько, Р.Х. Вайнола; Заг. ред. А.Й. Капської. – К. : Центр учбової літератури, 2002. – 164 с
2. Андрущенко В. П. Соціальна робота : менеджмент соціальної роботи / В. П. Андрущенко, І. І. Мигович, М. І. Михальченко. – К. : ДЦССМ, 2003. – 224 с.
3. Артюшкіна Л. М. Соц. педагог школи: теорія і практика роботи : Навчально – метод. посібник д/студентів спец-ті «Соціальна педагогіка» / Л. М. Артюшкіна. – Суми : СумДПУ, 2004. – 124 с.
4. Афанасьєва В. В. Профілактика та корекція девіантної поведінки підлітків у навчальному процесі / В. В. Афанасьєва // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2009. – №1. – С. 47 – 52.
5. Бакштановский В. И. Профессиональная этика / В. И. Бакштановский // Социологические исследования. – 2005. – №1. – С. 17 – 19.
6. Безпалько О.В. Зміст та напрями професійної діяльності соціального педагога в загальноосвітніх закладах / О. В. Безпалько// Проблеми педагогічних технологій. Випуск 2. – Луцьк, 2002. – С.12 – 96.
7. Безпалько О. В. Концептуальні засади соціально–педагогічної роботи дітьми та учнівською молоддю в територіальній громаді / О. В. Безпалько // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2007. – №1. – С. 27– 34.
8. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка в схемах та таблицях. Навчальний посібник / О. В.Безпалько – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 134с.
9. Беличева С. А. Специфика подготовки социальных работников в России. – Профессионально-этические нормы социальной работы / С. А. Беличева. – М. : Издательское товарищество «ТЕИС», 1993. – 216 с.
- 10.Белякова Г. И. Профессиональная мораль / Г. И. Белякова. –М. : МГУ, 1975. – 252 с.

- 11.Бербешкина З. А. Этика социального работника / З. А. Бербешкина // Теория и практика социальной работы: проблемы, прогнозы, технологии. – М. : РГСИ, 1992. – 240 с.
- 12.Бондырева С. К. Психолого-педагогические проблемы интегрирования образовательного пространства / С. К. Бондырева. – М. : Сфера, 2003. – 177 с.
- 13.Брайер К. Х. Социальная работа как профессия: (Аналитический обзор): исторический и современный аспекты. II Социологическое исследование / К. Х. Брайер. – 1993, №10, С. 90 – 100.
- 14.Бубнова С. С. Ценностные ориентации личности как многомерная нелинейная система / С. С. Бубнова // Психологический журнал,1999. – №5. – С. 38 – 44.
- 15.Буева Л. П. Человек : деятельность и общение / Л. П. Буева. – М. : Высшая школа, 1977. – 306 с.
- 16.Валовой Д. В. Социальный менеджмент / Д. В. Валовой. – М. : ЮНИТИ, 2002. – 456 с.
- 17.Василишина Т. В. Емпатійні здібності: психологічний аспект/ Т. В. Василишина // Практична психологія та соціальна робота. – 1999. – №5. – С.16 – 21.
- 18.Васильева Н. Ю. Психологический портрет социального работника / Н. Ю. Васильева // Социальная работа, 1992. – №54. – С.35 – 40.
- 19.Веретенко О. О. Становлення професії соціального педагога в Україні / О. О. Веретенко // Практична психологія та соціальна робота. – 2001. – № 4. – С. 21 – 22.
- 20.Войтенко А. И. Менеджмент социальной работы / А.И. Войтенко. – М. :Академпроект, 1999. – 288 с.
- 21.Вульфов Б. З. Социальный педагог в системе общественного воспитания / Б. З. Вульфов //Педагогика. – 1992. – № 5/6. – С.45 – 49.
- 22.Главацька О. Л. Менеджмент соціальної роботи / О. Л. Главацька. – Тернопіль : ТДПУ, 2009. – 65 с.

23. Гласе Дж. Статистические методы в педагогике и психологии / Дж. Гласе. – М. : Академиздат, 1996. – 357 с.
24. Головатий М. Ф. Управлінські аспекти соціальної роботи / М. Ф. Головатий. – К. : МАУП, 2002. – 376 с.
25. Грехнев В. С. Культура педагогического общения. Книга для учителей / В. С. Грехнев. – М. : Просвещение, 1990. – 144 с.
26. Гузій Н. В. Основи педагогічного професіоналізму / Н. В. Гузій. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2004. – 155 с.
27. Гурьянова М. П. Воспитательная направленность социальной работы: (Педагогика социальной работы) / М. П. Гурьянова. – М.: Педагогика, 1997. – №6. – С. 49 – 53.
28. Гурьянова М. П. Новая профессия в социальной сфере / М. П. Гурьянова // Специалист. – 1996. – № 11/12. – С.28 – 29.
29. Гущина Т. Ю. Соціалізація та соціальна зрілість особистості / Т. Ю. Гущина // Вісник Національного технічного університету України. – К. : НТУУ «КПІ», 2002. – №2. – С. 93 – 99.
30. Дмитриева В. Г. Организационная социально-педагогическая деятельность социального педагога в образовательном учреждении: Методические рекомендации / В. Г. Дмитриева, Ф. П. Черноусова, И. В. Яркова. – М. : Гардарики, 2004. – 451 с.
31. Етика соціальної роботи: принципи і стандарти (Ухвалено Міжнародною федерацією соціальних працівників (МФСП) // Соціальна політика і соціальна робота. – 1998. – № 4. – С. 67 – 75.
32. Жуков Ю. М. Диагностика и развитие компетентности в общении / Ю. М. Жуков, Л. А. Петровская, П. В. Растяжников. – М. : МГУ, 1991. – 96 с.
33. Закатова И. Н. Социальная педагогика в школе / И. Н. Закатова, Г. К. Селевко. – М. : АСТ, 1996. – 174 с.

- 34.Закревська Л. М. Перші кроки соц. педагога у школі. На допомогу соц. педагогу – початківцю / Л. М. Закревська. – Кам'янець – Подільський : Аксіома, 2005. – 52 с.
- 35.Зверева І. Д. Професійний етичний кодекс – нагальна вимога часу / І. Д. Зверева // Соціальна робота в Україні. – 2003. – № 3. – С. 33 – 39.
- 36.Зимбардо Ф. Социальное влияние / Ф. Зимбардо, М. Ляйппе. – СПб. : Питер, 2001. – 192 с.
- 37.Зимняя И. А. Педагогическая психология: учеб.пособие / И. А. Зимняя. – Ростов-на-Дону: Феникс, 1997. – 480 с.
- 38.Зязюлькин П. В. Управление профессиональным развитием социального педагога / П. В. Зязюлькин // Управление качеством образования в интересах устойчивого развития общества. – Минск: МГУ, 2002. – С. 64 – 67.
- 39.Иванов В. Н. Социальный менеджмент / В.Н.Иванов. – М. : Академический проект, 2001. – 271 с.
- 40.Іщук С. В. Етика соціальної роботи : курс лекцій / С. В. Іщук. – Тернопіль : ТДПУ, 2008. – 212 с.
- 41.Калачева И. И. Профессиональное становление школьных социальных педагогов / И. И. Калачева. – Минск: МГУ, 2000. – 96 с.
- 42.Капська А. Й. Словник-довідник для соціальних працівників та соціальних педагогів / А. Й. Капська. – К. : «Академвидав», 2000. – 344 с.
- 43.Клемантович И. И. Новая профессия – социальный педагог / И. И. Клемантович // Школа. – 1998. – №3. – С. 14.
- 44.Климов Е. А. Психология профессионала / Е. А. Климов. – Воронеж : НПО «Модак», 1996. – 244 с.
- 45.Ковалева Н. П. О подготовке социальных педагогов / Н. П. Ковалёва // Специалист. – 1994. – №8. – С. 12 – 17.
- 46.Коваль Л. Підготовка соціальних педагогів і соціальних працівників в Україні / Л. Коваль // Соціальна політика і соціальна робота. – 1998. – №1-2. – С. 86 – 95.

- 47.Коджаспирова Г. М. Культура профессионального самообразования социального педагога / Г. М. Коджаспирова. – М. :Гардарики, 1996. – 201 с.
- 48.Коломинский Я. Л. Социальная и педагогическая психология / Я. Л. Коломинский. – К. :Вища школа, 1999. – 230 с.
- 49.Комар Ю. М. Самоменеджмент навчання : Навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів / Ю. М. Комар. – Донецьк : ДІРСП, 2005. – 132 с.
- 50.Косабуцкая С. А. Социальный педагог : введение в должность / С. А. Косабуцкая, О. К. Крокинская, С. А. Нагавкина. – СПб. : КАРО, 2000. – 272 с.
- 51.Краснова В. Г. Педагогические аспекты в социальной работе / В. Г. Краснова. – Волгоград :ВолДУ, 2004. – 60 с.
- 52.Краснова Н. П. Етика ставлення соціального педагога до своєї праці / Н. П. Краснова // Соціальна педагогіка : теорія та практика. – 2009. – №4. – С. 17 – 19.
- 53.Краснова Н. П. Етичні відносини між соціальним педагогом та педагогічним колективом у навчальному закладі / Н. П. Краснова // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2010. – №3. – С. 22 – 24.
- 54.Крылова, Н. Б. Формирование культуры будущего специалиста / Н. Б. Крылова. – М. : Просвещение, 1990. – 188 с.
- 55.Кузнецова Л. В. Методика и опыт работы социального педагога / Л. В. Кузнецова. – М. : Воспитание, 2005. – 329 с.
- 56.Кузьмін О. Є. Основи менеджменту. Підручник / О. Є. Кузьмін. – К. : Академвидав, 2003. – 416 с.
- 57.Куличенко Р. М. Социальный педагог: профессионализация деятельности / Р. М. Куличенко. – Тамбов: Изд-во ТГУ, 1998. – 240с.
- 58.Кунц Г. О. Управление : системный и ситуационный анализ управленческих функций / Г. О. Кунц. – М. : Прогресс, 1981. – С. 61.

- 59.Лавриченко Н. М. Педагогіка соціалізації : європейські обриси / Н. М. Лавриченко. – К. : Віра інсайт, 2000. – 246 с.
- 60.Литвиненко С. А. Основи соціально-педагогічної діяльності : навчальний посібник для студентів вищих пед. навч. закладів / С. А. Литвиненко. – К. : АПН, 2007 – 187 с.
- 61.Лукашевич М. П. Менеджмент соціальної роботи : Теорія і практика : навч. посібник / М. П. Лукашевич, М. В. Туленков. – К. : Каравела, 2007. – 296 с.
- 62.Лукашевич М. П. Соціальна робота в Україні : теоретико-методичні засади / М. П. Лукашевич, І. І. Мигович, І. М. Пінчук. – К. : «Академвидав», 2001. – 257 с.
- 63.Лукашевич Н. П. Самоменеджмент : как достигнуть успеха в деловойкарьерере / Н. П. Лукашевич. – Харків: ОКО, 1998. Кн. 1 : Деловаякарьерера: путь к успеху. – 126с.
- 64.Малько А. М. Соціальнапедагогіка в школі : Культурологічний аспект / А. М. Малько // Рідна школа. – 2001. – №3. – С. 36-40
- 65.Мардахаев Л. В. Социальная педагогика / Л. В. Мардахаев. – М. :Гардарики, 2005. – 269 с.
- 66.Маслова Н. Ф. Рабочая книга социального педагога / Н. Ф. Маслова. – Орел : Орёл, 1994. – 41 с.
- 67.Матюшкин А. Б. Рабочая книга социального педагога / А. Б. Матюшкин, Е. А. Романова. – М. : ТЦ Сфера, 2002. – 144 с.
- 68.Медведева Г. А. Этика социальной работы / Г. А. Медведева. – М. : Союз, 2000. – 188 с.
- 69.Мельник Ю. В. Соціальний педагог та його професійна діяльність / Ю. В. Мельник // Науково-виробниче видання «Соціальний педагог». – К. : Шкільний світ, 2006. – С. 5 – 44.
- 70.Мудрик А. В. Социальная педагогика как предмет обучения в вузе / А. В. Мудрик. – М.: «Прометей», 1993. – 117 с.

- 71.Мудрик А. В. Введение в социальную педагогику / А. В. Мудрик. – Пенза, 1994. – 180 с.
- 72.Мустаева Ф. А. Социальная педагогика : Учебник для вузов / Ф. А. Мустаева. – М. : Академический проект, 2003. – 528 с.
- 73.Никитина Л. Е. Социальный педагог в школе / Л. Е. Никитина. – М. :Академ. проект, 2003. – 112 с.
- 74.Павленок П. Д. Технологии социальной работы в разных сферах жизнедеятельности / П. Д. Павленок. – М. : «Дашков и Ко», 2004. – 236 с.
- 75.Пальчевський С. С. Соціальна педагогіка / С. С. Пальчевський. – К. : Либідь, 2005. – 454 с.
- 76.Парслоу Ф. Ценности социальной работы / Ф. Парслоу // Что такое социальная работа. – Амстердам-Київ: Асоціація психіатрів України, 1996. – С. 77 – 80.
- 77.Пирощенко Т. С. Социальный работник – кто он? / Т. С. Пирощенко // Социальная защита. – 2001. – №3. – С. 27 – 28.
- 78.Різник Л. М. Особливості роботи соц. педагога в загальноосвітній школі / Л. М. Різник // Соціальна робота в Україні: теорія і практика. – 2006. – №4. – С. 129 –134.
- 79.Сластенин В. А. Социальный педагог: готовность к профессиональной деятельности / В. А. Сластенин // Научные труды. Серия – психолого-педагогическая наука. – М.: Прометей, МПГУ, 1995. – С. 3 – 4.
- 80.Сластенин В.А. Социальный педагог и социальный работник: личность и профессия / В. А. Сластенин // Теория и практика социальной работы: отечественный и зарубежный опыт. – М. : МГПУ, 1993. – С. 265 – 275.
- 81.Смоленцев Ю. М. Мораль и нравы : диалектика взаимодействия / Ю. М. Смоленцев. – М. : Изд-во МГУ, 1989. – 282 с.
- 82.Тевлина В. В. Социальная работа в России / В. В. Тевлина // Вопросы истории. – 2002. – №1. – С.116 –125.

- 83.Теслюк В. М. Технології соціально–педагогічної діяльності : термінологічний словник–довідник / В. М. Теслюк. – К. : НАКККіМ, 2011. – 145 с.
- 84.Тимошко Г. М. Менеджмент соціальної роботи як сучасний напрямок управлінської діяльності / Г. М. Тимошко. [Електронний ресурс]. – [Режим доступу] : http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vchdpu/2009_74_2/37.pdf
- 85.Топчий Л. П. Этический кодекс социального работника / Л. П. Топчий // Социальная защита. – 2003. – №6. – С. 22 – 26.
- 86.Федулова Л. І. Сучасні концепції менеджменту : Навчальний посібник / Л. І. Федулова. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 402 с.
- 87.Филонова Г. Н. Формирование личности : проблемы комплексного подхода в процессе воспитания школьника / Г. Н. Филонова. – М. : Академия, 2003. – 382 с.
- 88.Фирсов М. В. Профессионально-этические нормы социальной работы / М. В. Фирсов. – М. : Издательское товарищество «ТЕИС», 1993. – 180 с.
- 89.Харченко Л. П. Етика ділового спілкування соціального педагога / Л. П. Харченко // Соціальна педагогіка: теорія та практика. – 2010. – №3. – С. 9 – 11.
- 90.Шакурова М. В. Методика і технологія роботи соціального педагога: навч. посібник для студ. вищ. пед. навч. закладів / М. В. Шакурова. – К. : Видавничий центр «Академія», 2005. – 404 с.
- 91.Шахрай В. М. Технології соціальної роботи : навч. посіб. / В. М. Шахрай – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 464 с.
- 92.Шевандрин Н. И. Социальная психология в образовании / Н. И. Шевандрин. – М. : Гуманит.изд.центр ВЛАДОС, 1995. – 339 с.
- 93.Шептенко П. А. Методика работы социального педагога: Учеб.пособие для студентов высш. пед. учеб. заведений / П. А. Шептенко. – М.: Издательский мир «Академия», 2001. – 208 с.

- 94.Штефан Л. Зміст сучасної професійно-педагогічної підготовки соціальних педагогів у Україні / Л. Штефан // Педагогіка та психологія : Збірник наукових праць. – Харків : ОВС, 2002. – Вип. 23. – 168 с.
- 95.Шульга В. В. Соціальний педагог у загальноосвітньому навчальному закладі : методичні рекомендації / В. В. Шульга. – К. : Ніка-Центр, 2004. – 124 с.
- 96.Щёкин Г.В. Теория социального управления : монография / Г. В. Щёкин. – К. : МАУП, 1996. – С. 7 – 9.
- 97.Ярская-Смирнова Е. В. Профессиональная этика социальной работы: Учебник / Е. В. Ярская-Смирнова. – М.: Ключ-с, 1998. – 204 с.
- 98.Bäckman Guy Studienvergleichender Sozialpädagogik und internationaler Sozialarbeit und Sozialpolitik / Guy Bäckman // The Globalisation of World Politics. – Oxford and New York: Oxford University Press, 2001. – pp. 356 – 383. – Режимдоступу : <http://www.worldcat.org/title/health-wellness-and-social-policy-essays-in-honour-of-guy-backman/oclc/656394998>. – Назва з екрану.
- 99.Destremau Blandine «Analysis and comparison of social protection systems in the school: Elements of typology and method» / В. Destremau. – New York : IMPACT Network working paper. – Режимдоступу : http://www.reseau-impact.org/IMG/pdf/4.Social_protection_Eng.pdf. – Назва з екрану.
100. Kornbeck Jacob Social Pedagogy for the Entire Lifespan / Jacob Kornbeck// The Globalisation of World Politics. – Oxford : Oxford University Press, 2001. – pp. 356 – 383. – Режимдоступу : <http://www.worldcat.org/title/health-wellness-and-social-policy-essays-in-honour-of-guy-backman/oclc/656394998>. – Назва з екрану.
101. Kohlberg L, Stages of Moral Development as a Basis for Moral Education // Moral Education: Interdisciplinary Approaches. — Toronto: University of Toronto Press, 2003. – P. 23 – 92.

102. Linden Ronald H. Norms and nannies: the impact in school / Ronald Haly Linden. – Lanham :Rowman& Littlefield, 2002. – 404 p. – Режим доступу :<https://rowman.com/isbn/0742516032>. – Назва з екрану.
103. Thompson James D. Organizations in action : social science bases of administrative theory / James D. Thompson. – New Brunswick : Transaction Published, 2003. – 192 p. – Режим доступу :<http://www.jstor.org/discover/10.2307/3556682?uid=3739232&uid=2129&uid=2&uid=70&uid=4&sid=21101588653797>. – Назва з екрану.